

KATALOG POTŘEB A OPATŘENÍ PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLSTVÍ STATUTÁRNÍHO MĚSTA Kladna

Katalog vznikl během realizace projektu CZ.1.07/1.2.00/27.0024 „Tvorba pilotních vzdělávacích koncepcí v sedmi obcích, podporujících rovný přístup ke vzdělávání.“
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

Obsah

1. Úvod

2.

Karty potřeb a opatření

2.1 Platformy setkávání vedení škol

2.1.1 Karta potřeb Platformy setkávání vedení škol

2.1.2 Karta opatření Pravidelná setkání ředitelů základních a mateřských škol města Kladna

2.1.3 Karta opatření Pravidelná setkání ředitelů základních a mateřských škol města Kladna a dalších aktérů

2.2 Klima třídy a školy

2.2.1 Karta potřeb Klima třídy a školy

2.2.2 Karta opatření Podpora diskuze o významu pravidelného monitorování a vyhodnocování klimatu na kladenských základních školách

2.2.3 Karta opatření Jednotný sběr dat ze základní dokumentace

2.2.4 Karta opatření Pravidelné měření klimatu na základních školách zřizovaných Statutárním městem Kladnem

1. Úvod

Katalog opatření pro základní školství statutárního města Kladna je výstupem projektu Tvorba pilotních vzdělávacích koncepcí v sedmi obcích podporující rovný přístup ke vzdělání, který v letech 2012 – 2014 realizoval Člověk v tísni, o. p. s. V Kladně realizace probíhala od března 2013.

Katalog opatření pro základní školy na území Statutárního města Kladna vznikl během roku 2014 na základě několikaletých zkušeností pracovníků kladenské pobočky organizace Člověk v tísni, o.p.s. v oblasti vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a konzultací s koordinátory lokálních pracovních skupin v Ústí nad Labem, Bílině, Chomutově, Sokolově, Liberci, Plzni a Olomouci. Opatření navrhuje změny v setkávání zřizovatele s vedením základních škol a zaměřují pozornost na klima třídy a školy.

Katalog nabízí pro obě tyto oblasti tzv. karty potřeb a opatření, které mohou zefektivnit setkávání vedení škol se svým zřizovatelem, posílit spolupráci aktérů, kteří se v Kladně oblastí vzdělávání zabývají a poukázat na výhody průběžného zjišťování klimatu třídy.

Každá z karet analyzuje potřeby v dané oblasti, stručně popisuje současný stav a zároveň nastiňuje možná opatření a jejich realizaci.

Dalším tématem, které se v průběhu realizace projektu ukázalo jako zásadní, je optimalizace sítě základních škol v Kladně. Blíže se mu věnujeme v Plánu opatření pro základní školy Statutárního města Kladna, který volně navazuje na tento katalog.

2. Karty potřeb a opatření

2.1 Platformy setkávání vedení škol

Řadě zřizovatelů českých škol chybí koncepce vzdělávací politiky ve vztahu k základním školám i vize jejich rozvoje. Komunikace s řediteli škol se z velké části omezuje na záležitosti technického charakteru, především na oblast financování a investic. Zřizovatelé často opomíjejí poskytování zpětné vazby vedoucím pracovníkům škol. Pro rozvoj kvalitního školství je potřeba zavést a rozvíjet systém sledování kvality vzdělávání na školách.

2.1.1 Karta potřeb Platformy setkávání vedení škol

Současný stav	V Kladně je v současné době 15 základních a 24 mateřských škol zřizovaných městem. Jejich ředitelé se se zřizovatelem setkávají jedenkrát ročně. Setkání má charakter provozní porady. Kromě ředitelů základních škol a mateřských škol se jich účastní vedoucí sociálního odboru. Zástupci školských poradenských zařízení ani nestátních neziskových organizací se porad neúčastní.
Potřeby	Zavedení funkční platformy pravidelného setkávání vedení základních a mateřských škol se zřizovatelem. Zajištění účasti zástupců školských poradenských zařízení a nestátních neziskových organizací.
Cílový stav	Existuje funkční platforma setkávání ředitelů základních a mateřských škol se zřizovatelem. Zřizovatel lépe chápe potřeby jednotlivých škol. Setkání se pravidelně účastní i zástupci nestátních neziskových organizací, pracovníci pedagogicko psychologické poradny a dalších významných aktérů v oblasti vzdělávání. Zástupci všech výše uvedených organizací se setkávají pravidelně, termíny setkání znají jednotliví účastníci s dostatečným předstihem. Témata setkání se neomezují na provozní a technické záležitosti. Jsou prostorem pro sdílení informací mezi školami, zřizovatelem, školskými poradenskými zařízeními i nestátními neziskovými organizacemi.
Akce pro zavedení	Zřizovatel škol se ztotožňuje s myšlenkou zavedení platformy setkávání vedení škol. Zřizovatel školy pověří osoby, které zodpovídají za organizaci jednotlivých setkání. Pověřené osoby na setkání zvou také zástupce nestátních neziskových organizací, pracovníky školských poradenských zařízení a další významné aktéry v oblasti vzdělávání. Pověřené osoby motivují jednotlivé aktéry k aktivní účasti na setkáních.

2.1.2 Karta opatření Pravidelná setkání ředitelů základních a mateřských škol města Kladna

Typ opatření/služby/aktivity	Pravidelná setkání ředitelů základních a mateřských škol města Kladna
Cíle činnosti	Sdílení informací mezi zřizovatelem a vedením jednotlivých škol. Prostor pro řešení provozních záležitostí. Odbourání případných komunikačních bariér. Prezentace aktivit jednotlivých škol. Prezentace příkladů dobré a špatné praxe.
Kroky k naplnění cíle	Pověření konkrétních osob, které zodpovídají za organizaci jednotlivých setkání. Motivace všech aktérů k pravidelné účasti na těchto setkáních. Určení pravidelnosti a jednotlivých termínů setkání s dostatečným předstihem.
Intervence k zajištění činnosti	Komunikace s vedením města a oddělením školství Komunikace s jednotlivými školami Změna frekvence porad na 1x 6 týdnů
Zahájení činnosti	2015
Harmonogram	Pověření osob organizací pravidelných setkání 3-4/2015 Změna nastavení frekvence porad 6/2015
Za činnost zodpovídá/zajišťuje	Vedoucí oddělení školství
Na činnosti spolupracuje	Vedení základních škol
Předpokládaný rozpočet na činnost	Opatření nevyžadují žádnou významnou finanční podporu.
Předpokládaná rizika	Nepřijetí opatření zřizovatelem škol. Nepřijetí opatření ze strany vedení škol.

Způsoby hodnocení kvality / efektivity	Zpětná vazba od vedení základních škol na základě pravidelných individuálních konzultací

2.1.3 Karta opatření Pravidelná setkání ředitelů základních a mateřských škol města Kladna a dalších aktérů

Typ opatření/služby/aktivity	Pravidelná setkání ředitelů základních a mateřských škol města Kladna a dalších aktérů
Cíle činnosti	Sdílení informací mezi zřizovatelem a vedením jednotlivých škol, zástupci školských poradenských zařízení, sociálního odboru a nestátních neziskových organizací. Zlepšení vztahů a komunikace mezi jednotlivými aktéry. Sdílení příkladů dobré a špatné praxe. Prezentace činnosti a kompetencí jednotlivých aktérů.
Kroky k naplnění cíle	Pověření konkrétních osob, které zodpovídají za organizaci jednotlivých setkání. Motivace všech aktérů k pravidelné účasti na těchto setkáních. Určení pravidelnosti a jednotlivých termínů setkání s dostatečným předstihem.
Intervence k zajištění činnosti	Komunikace s vedením města a oddělením školství Komunikace s jednotlivými školami Nastavení pravidelné frekvence porad na 1x 12 týdnů
Zahájení činnosti	2015
Harmonogram	Pověření osob organizací pravidelných setkání 3-4/2015 Nastavení pravidelné frekvence porad 6/2015 Realizace prvního setkání 10/15
Za činnost zodpovídá/zajišťuje	Vedoucí oddělení školství

Na činnosti spolupracuje	Vedení základních škol
Předpokládaný rozpočet na činnost	Opatření nevyžadují žádnou významnou finanční podporu.
Předpokládaná rizika	Nepřijetí opatření zřizovatelem škol. Nepřijetí opatření ze strany vedení škol.
Způsoby hodnocení kvality / efektivity	Zpětnou vazbu od všech zúčastněných aktérů získává po roce setkávání pověřená osoba z oddělení školství.

Klima třídy a školy

Optimální klima ve škole významně přispívá k budování podnětného prostředí pro žáky, učitele i rodiče. Lze je chápat jako jednu ze základních podmínek úspěšné pedagogické práce.

2.2.1 Karta potřeb Klima třídy a školy

Současný stav	Bezpečné a pozitivní klima školy i jednotlivých tříd má značný vliv na optimální fungování vzdělávacího procesu. Žáci, kteří se ve škole cítí dobře, podávají lepší výkony. Totéž platí i pro učitele. Přesto je vliv školního klimatu řadou pedagogů i ředitelů škol podceňován. Z inspekčních zpráv České školní inspekce (z let 2010 až 2014), které se týkají 15 základních škol na území města Kladna, vyplývá, že pravidelně monitoruje a vyhodnocuje klima školy pouze jedna z nich.
Potřeby	Podpořit diskuzi o významu pravidelného monitorování a vyhodnocování klimatu jednotlivých škol a tříd. Nastavit jednotný systém sběru dat ze základní dokumentace. Zajistit na základních školách na území města Kladna bezpečné a pozitivní klima pro žáky, pedagogy i rodiče.

Cílový stav	Zřizovatel školy se ztotožňuje s myšlenkou zavedení pravidelného měření školního klimatu a jeho vyhodnocování. Kladenské základní školy mají nastaveny jednotný systém sběru dat ze základní dokumentace. Školy průběžně monitorují a vyhodnocují sociální klima školy. Problematika školního klimatu je vnímána jako téma, které doporučuje vedení škol i oddělení školství k dalšímu vzdělávání pedagogů. Oddělení školství se systematicky zabývá výsledky měření klimatu na jednotlivých základních školách na jejich základě vyhodnocuje práci škol a podílí se na odstraňování případných nedostatků.
Akce pro zavedení	Ztotožnění zřizovatele a vedení základních škol s navrhovaným opatřením. Zavedení pravidelného měření klimatu třídy a školy na všech základních školách na území města Kladna. Doporučení dalšího odborného vzdělávání pedagogů v oblasti klimatu třídy a školy ze strany oddělení školství i vedení základních škol.

2.2.2 Karta opatření Podpora diskuze o významu pravidelného monitorování a vyhodnocování klimatu na kladenských základních školách

Typ opatření/služby/aktivity	Podpora diskuze o významu pravidelného monitorování a vyhodnocování klimatu na kladenských základních školách

Cíle činnosti	Pro přijetí následujících opatření (Jednotný sběr dat ze základní dokumentace a Pravidelné měření klimatu na kladenských základních školách) je nezbytné eliminovat rizika vyplývající z neztotožnění hlavních aktérů s navrhovanými opatřeními. Je třeba věnovat dostatečnou pozornost seznámení zřizovatele i jednotlivých základních škol s výhodami pravidelného měření klimatu škol a vyvolat diskuzi o jeho potřebnosti.
Kroky k naplnění cíle	Seznámit se záměrem jednotlivé aktéry (především zřizovatele a vedení kladenských základních škol). Realizovat kulatý stůl s tématem Klima školy pod vedením odborníka, který se touto problematikou dlouhodobě zabývá. Vytvořit prostor pro diskuzi nad navrhovaným opatřením na poradách zřizovatele a vedení škol. Problematiku školního klimatu vnímat jako téma, které doporučuje vedení škol i oddělení školství k dalšímu vzdělávání pedagogů.
Intervence k zajištění činnosti	Jednání s oddělením školství Jednání s vedením základních škol Realizace kulatého stolu s tématem Klima školy
Zahájení činnosti	10/2014
Harmonogram	Příprava kulatého stolu se zástupci jednotlivých škol na téma Klima školy 10/2014 Realizace kulatého stolu 12/2014 Diskuze zřizovatele s vedením škol 1-3 /2015
Za činnost zodpovídá/ zajišťuje	Pracovník lokálních systémových změn Oddělení školství
Na činnosti spolupracuje	Oddělení školství Vedení základních škol

Předpokládaný rozpočet na činnost	Opatření nevyžaduje žádnou významnou finanční podporu.
Předpokládaná rizika/ Problémová místa	Neztotožnění se s opatřením ze strany zřizovatele škol. Neztotožnění se s opatřením ze strany vedení škol.
Způsoby hodnocení kvality / efektivity	Účast na kulatém stole Zhodnocení v horizontu 1 – 2 let, zda byla jednotlivá opatření uvedena do praxe.

2.2.3 Karta opatření Jednotný sběr dat ze základní dokumentace

Typ opatření/služby/aktivita	Jednotný sběr dat ze základní dokumentace
Cíle činnosti	Cílem činnosti je sjednocení systému sběru dat ze základní dokumentace na všech kladenských základních školách. Zřizovatel 2 x ročně získá od základních škol podklad o zvolených typech dat. Získaná a kvalitně zpracovaná data je možné opakovaně využívat při podávání žádostí o granty.
Kroky k naplnění cíle	Výběr typů periodicky sbíraných dat. Seznámení vedení škol se záměrem. Zavedení opatření do praxe. Pověření osob, které za sběr dat zodpovídají.

Intervence k zajištění činnosti	Jednání s oddělením školství Jednání s vedením základních škol
Zahájení činnosti	únor 2015
Harmonogram	Výběr typu sbíraných dat 2-4/2015 Seznámení se záměrem vedení škol 4/2015 Určení odpovědných zaměstnanců jednotlivých škol 5/2015 Zavedení do praxe formou zaslání prvního sběru dat ve školním roce 2015/2016
Za činnost zodpovídá/ zajišťuje	Vedoucí oddělení školství
Na činnosti spolupracuje	Vedení základních škol, zaměstnanci škol
Předpokládaný rozpočet na činnost	Opatření v této fázi nevyžaduje žádnou významnou finanční podporu.
Předpokládaná rizika/ Problémová místa	Nepřijetí opatření zřizovatelem. Nepřijetí opatření řediteli škol.
Způsoby hodnocení kvality / efektivity	Oddělení školství ve spolupráci s vedením základních škol efektivitu opatření po roce vyhodnocuje.

2.2.4 Karta opatření Pravidelné měření klimatu na základních školách zřizovaných Statutárním městem Kladnem

Typ opatření/služby/aktivity	Pravidelné měření klimatu na základních školách zřizovaných Statutárním městem Kladnem
Cíle činnosti	Kladenské základní školy zřizované městem pravidelně měří klima třídy a školy prostřednictvím vybrané renomované firmy, která se touto problematikou zabývá. Základní školy ve stanovených intervalech informují školské oddělení o výsledcích měření, na jejich základě zřizovatel vyhodnocuje práci škol a podílí se na odstraňování případných nedostatků. Problematika školního klimatu je vnímána jako téma, které doporučuje vedení škol i odbor školství k dalšímu vzdělávání pedagogů.
Kroky k naplnění cíle	Seznámení vedení škol zřizovaných městem s navrhovaným opatřením. Volba kvalitní a cenově přijatelné nabídky některé z renomovaných společností, která se měřením školního klimatu zabývá. Určení frekvence měření a způsobu informování oddělení školství. Pověření odpovědných osob na straně škol i zřizovatele.
Intervence k zajištění činnosti	Jednání s oddělením školství a vedením jednotlivých základních škol
Zahájení činnosti	2015
Harmonogram	Informování vedení škol o přijatém opatření 4-6/2015 Realizace výběrového řízení 10-11/2015 Určení frekvence měření a způsob informování odboru školství 2 – 4 /2016 Uvedení opatření do praxe formou prvního měření na školách ve školním roce 2016/2017

Za činnost zodpovídá/ zajišťuje	Oddělení školství
Na činnosti spolupracuje	Vedení základních škol
Předpokládaný rozpočet na činnost	Finanční náročnost se odvíjí od volby konkrétní společnosti, která se měřením školního klimatu zabývá.
Předpokládaná rizika/ Problémová místa	Neztotožnění se s opatřením ze strany zřizovatele a vedení základních škol na území města Kladna.
Způsoby hodnocení kvality / efektivity	Oddělení školství spolu se zástupci vedení základních škol vyhodnocuje efektivitu opatření po roce od uvedení opatření do praxe.